

Zpráva o činnosti Matice moravské za rok 2016

Výbor společnosti zvolený na valném shromáždění konaném 3. června 2015 pracoval ve složení: předseda Jiří Malíř, místopředseda Bohumír Smutný, jednatel Bronislav Chocholáč a hospodářka Jiřina Štouračová. Dalšími členy výboru byli: Slavomír Brodesser, Martin Čapský, Ladislav Hladký, Libor Jan, Karel Mlateček, Pavel Pumpr, Václav Štěpánek, Miloš Trapl a David Valůšek. Revizní komise pracovala pod vedením předsedkyně Hany Jordánkové, členy komise byli Tomáš Knoz a Jiří Vaněk. V roce 2016 nedošlo ve složení výboru a revizní komise k žádným změnám. Během roku se výbor sešel k jednání dvakrát a revizní komise třikrát.

V uplynulém roce byla členská základna společnosti stabilizovaná. K 1. lednu 2017 měla Matice moravská 249 členů. Trvale se bohužel nedaří výrazně rozšířit členskou základnu o další zájemce. Jednou ze základních povinností členů společnosti je placení členských příspěvků (za příslušný rok nejpozději do 31. března). V průběhu roku proběhla kontrola plateb. Většina členů tuto povinnost splnila, v několika případech však byla nutná urgence jejího plnění. Po celý minulý rok zajišťovaly informovanost členů Matice moravské dosavadní webové stránky společnosti (<http://www.malice-moravska.cz>). Na konci roku již byla testována první verze nového webu, včetně elektronického objednávkového systému od počítačové firmy RANAKO CZ, s. r. o., který by měl rozšířit distribuci matičních publikací. Finální verze stránek bude dokončena počátkem roku 2017.

Propagace činnosti (zejména publikační) byla prováděna především na mezinárodní konferenci a přednáškách (spolu)pořádaných naší společností. Distribuce matičních publikací byla nadále provozována prostřednictvím společnosti KOSMAS, s. r. o. V roce 2016 pokračovala spolupráce s Maticí srbskou v Novém Sadu. V jejím průběhu byl intenzivně připravován v pořadí již třetí společný česko-srbský sborník, který bude v gesci Matice moravské publikován v tomto roce. V polovině října pak byla prezentována činnost naší společnosti odborné i laické veřejnosti v Novém Sadu prostřednictvím přednášek a výstavy publikací, které se uskutečnily v historickém sídle Matice srbské.

Publikační činnost

Kontinuálně pokračovalo vydávání *Časopisu Matice moravské*, které je nadále hlavním publikačním úkolem společnosti. V roce 2016 byla vydána dvě čísla již 135. ročníku periodika v celkovém rozsahu 534 stran. Další podrobnosti týkající se časopisu obsahuje zpráva Jana Dvořáka, výkonného redaktora periodika.

Mimo časopis se rozvíjela ediční činnost společnosti vydáním čtyř publikací, z nichž tentokrát pouze jediná vyšla v některé z našich edičních řad. Jako 44. svazek Knihnice Matice moravské byla publikována monografie Jana Růžičky s názvem *Maloměšŕáci s otevřenou myslí. Obecní reprezentace Bučovic a Slavkova (1850–1914)*. Další tři práce vyšly mimo ediční řady. První z nich nese název *Mistra dělá zkratka. Studie a eseje Jaroslava Marka* a představuje zajímavý a inspirativní průřez dílem tohoto historika. Výbor Markových děl k vydání připravili Tomáš Borovský, Jan Dvořák a Milan Řepa. Druhou je monografie s titulem *Svoboda svědomí. Superintendent Michael Blažek a protestantská společnost pozdního osvícenství*, jejímž autorem je Sixtus Bolom-Kotari (obě uvedené práce byly vydány ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd České republiky). Přehled knih uzavírá publikační výstup z mezinárodní konference s názvem *Promýšlet Evropu dvacátého století. Konflikty beze zbraní*, který byl do tisku připraven Janou Škerlovou, Lenkou Pokornou Korytarovou, Ondřejem Haváčem a Martinem Vitkem.

Přednášková činnost

Matice moravská spolupřádala mezinárodní konferenci a cyklus samostatných přednášek. Ve spolupráci se spolkem *Historia Europeana*, s Historickým ústavem Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a Historickým ústavem Akademie věd České republiky se podílela na realizaci mezinárodní doktorandské konference *Promýšlet Evropu dvacátého století. Hybatelé dějin?*, která se uskutečnila v Brně ve dnech 12. a 13. dubna 2016. V jejím průběhu byly předneseny téměř tři desítky příspěvků v podání mladých badatelů z Česka, Polska a Slovenska.

Prostřednictvím samostatných přednášek, které jsme spolupřádali s Historickým ústavem Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, své výzkumy v Brně prezentovali přední domácí i zahraniční badatelé:

Slawomir Cenckiewicz (Varšava): *Anna Solidarita: příběh Anny Walentynowiczové na pozadí procesu pádu komunismu v Polsku*;

Richard Čemus (Řím): *Tomáš kardinál Špidlík a jeho přínos pro evropskou vědu*;

Jan Mervart (Hradec Králové): *Kultura v karanténě. Umělecké svazy a jejich konsolidace za rané normalizace*;

Veronika Středová (Hradec Králové): *Česká historiografie a strukturalismus*;

Jakub Tyszkiewicz (Vratislav): *U.S. Policy toward Czechoslovakia in 1968; U.S. Policy toward Poland since 1956*.

Výše uvedených akcí se dohromady zúčastnily téměř tři stovky osob především z řad pedagogů a studentů Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, ale i odborníci z dalších brněnských pracovišť (Historického ústavu Akademie věd České republiky, Moravského zemského archivu v Brně, Archivu města Brna, Moravského zemského muzea aj.).

Získávání finančních prostředků

Soustavná pozornost výboru byla věnována získávání finančních prostředků pro naši činnost. Výše uvedené aktivity společnosti totiž není možné financovat pouze z členských příspěvků a prodeje publikací. Rostoucí byrokratické požadavky ze strany vyhlášovatelů grantů či dotačních programů a projektů však tuto činnost velmi komplikují a znesnadňují. Projekty s žádostí o finanční příspěvek byly předloženy Ministerstvu kultury České republiky, Jihomoravskému kraji, Statutárnímu městu Brnu, Radě vědeckých společností při Akademii věd České republiky a Nadaci Českého literárního fondu. Od těchto institucí bylo získáno celkem 248 000 Kč. Další podrobnosti o finančním hospodaření společnosti obsahuje zpráva Jiřiny Štouračové.

Celkově byly v roce 2016 vydány buď samostatně, nebo ve spolupráci s dalšími institucemi čtyři knihy a dvě čísla *Časopisu Matice moravské*, což lze považovat za velmi dobrý výsledek. Ve srovnání s rokem 2015 je mírný vzestup patrný v rozsahu přednáškové činnosti. Stále se bohužel nedaří posilovat členskou základnu společnosti.

Úkoly na následující období (rok 2017)

- 1) V rámci ediční činnosti je cílem zajistit vydání dvou čísel 136. ročníku *Časopisu Matice moravské*, česko-srbského sborníku *Od Moravy k Moravě III* a po jednom svazku edičních řad Knižnice Matice moravské a Prameny dějin moravských.
- 2) V oblasti přednáškové je úkolem připravit alespoň pět samostatných vystoupení domácích a zahraničních odborníků.
- 3) Prioritou je také zajistit provozování nových webových stránek společnosti, včetně elektronického objednávkového systému.
- 4) V rámci zajišťování finančních prostředků byly již v obvyklých termínech (od října 2016 do února 2017) podány granty a žádosti o finanční podporu některých z výše uvedených publikací. Jmenovitě byly osloveny Ministerstvo kultury České republiky, Rada vědeckých společností při Akademii věd České republiky, Statutární město Brno a Nadace Českého

literárního fondu. Pro úspěšné splnění výše uvedených úkolů bude nezbytně nutné získat nejméně 450 000 Kč.

Bronislav Chocholáč